

Antonius van Padua 8-10-2017 27ste zondag door het jaar

+ Zojuist zongen wij: ‘Wij zijn bij elkaar gekomen om uiting te geven aan datgene waarvan wij dromen’. Weet je nog wat je vannacht hebt gedroomd? Leeft er een droom in je? Weet je waarvan je op dit moment droomt? Van een goede gezondheid, een vakantie, een ontmoeting? Van het herstel van een verbroken relatie? Wij zijn bij elkaar als een heel aantal ikken; elk van ons met zijn/haar persoonlijke dromen. Is er ook een wij-droom die wij delen? Wij zongen ervan. In het enthousiasme van het lied zongen we zelfs dat we er uiting aan geven. Het zou fantastisch zijn als al die particuliere dromen samensmelten in een wij-droom. Het zou mooi zijn als onze wij-droom iets waar zou maken van wat in het evangelie centraal staat: de droom van het koninkrijk Gods. Rond die droom zijn wij hier bij elkaar. Maak het een ogenblik stil in jezelf.

Kyrie

Gloria

Gebed

Aanwezige, wij stellen ons in Uw tegenwoordigheid. Opdat de drukte van het dagelijks leven uw woord niet overstemt. Doe ons ervaren hoe U groei en wasdom geeft aan de wijngaard die beeld is van Uw koninkrijk. Stem onze dromen af op het komen van dat rijk. Amen

Jesaja 5:1-7

Matteus 21:33-43

Overweging

In deze viering wordt een oude droom gedroomd over een wijngaard. Een wijngaard, of die nu duizenden jaren geleden in Israël lag of sinds eeuwen in de zuidelijke landen van Europa, of sinds nog niet zo lange tijd hier vlakbij in Groesbeek – een wijngaard is een plek van hoop. Hij vraagt precisie bij de aanleg en nauwgezetheid bij het onderhoud. In de wijngaard van de Schrift is alles op orde gebracht: een hek eromheen, een wijnpers erin en een wachttoren om kwaadwillenden op afstand te houden. Ze passen in grote harmonie bij elkaar, de wijngaardenier en zijn wijngaard. Als alles goed gaat, zal de oogst een bron van vreugde zijn. Niet voor niets zingt Jesaja een lied voor zijn vriend (zijn geliefde wijngaardenier) en diens wijngaard. Zoals in het Hooglied, is de wijngaard een geliefde: ‘haar borsten zijn als de trossen van de wijnstok’(Hooglied 7:8).

Dat lied van de wijngaard zingt Jesaja in de eerste lezing. In de tweede lezing herneemt Jezus dit lied. Donderdagavond hebben wij met een aantal mensen deze twee teksten met elkaar besproken. Het werd ons duidelijk dat deze parabels even moeilijk uit te leggen zijn als datgene waarover ze gaan: de droom van het leven. Precies als in het leven zelf lopen rollen en posities door elkaar. Er is een wijngaardenier, er zijn wijnbouwers en bouwlieden. Er zijn pachters en dienaren, er zijn rovers en slachtoffers. Hoe zal dat gaan: kunnen deze elkaar tegenwerkende krachten een mooie wijngaard, een schitterend leven opbouwen?

U hebt het gehoord: het loopt allemaal mis. Als dit je droom mocht zijn, heb je een onrustige nacht. Voortdurend schrik je wakker. Het was zo goed afgesproken. De pachters zouden, bij afwezigheid van de bezitter-wijngaardenier alles goed verzorgen en de oogst naar afspraak verdelen. Maar er komt een soort blindheid over hen. De winst van de oogst staat hun enkel voor ogen als een verrijking van zichzelf. De droom wordt eenzijdig. Het samenspel van de betrokkenen loopt uit op blinde ik-zucht. En die ik-zucht wordt niet zachtzinnig bestraft.

Egoïsme is vijand van het koninkrijk Gods. Zelfzucht leidt niet tot een vruchtbare oogst. Ze maakt blind en doof. Je ziet anderen niet meer staan, je hoort hen niet. Ondanks alle waarschuwingen om de ogen te openen. Er worden dienaren gestuurd om de oogst naar recht te verdelen. Ze worden weggejaagd. En dan komen er nog meer dienaren – ze worden mishandeld en gestenigd. Dan komt ook nog de zoon van de wijngaardenier- voor hem zullen ze toch wel respect hebben - nee, hij wordt vermoord. Als Jezus dit vertelt, besluit hij met een vraag: ‘Wanneer nu de eigenaar van de wijngaard komt, wat zal hij dan wel met die wijnbouwers doen?’ Oordeel zelf. Je kent de wet en het hart daarvan: hou van God en van je naaste als van jezelf. Hoe eenvoudig is dat? Blijkbaar té eenvoudig om de complexe verhouding van mensen tot God en van mensen onder elkaar zomaar ten goede te keren.

Jesaja zingt van zijn geliefde en diens wijngaard. In hen zingt hij over God en zijn volk. Hun lange geschiedenis met elkaar is door de wol geveerd. Het volk heeft eindeloos veel meegemaakt. Het heeft zich tot God bekend en is van Hem afgeweken, het heeft in vrijheid geleefd en is in slavernij geraakt. Toen heeft God Israël bevrijd en een nieuw land gegeven. Hij heeft het volk uitgegraven uit Egypte en als een wijnstok geplant in zijn eigen grond. De nieuwe omgeving was ideaal om alles tot bloei te laten komen. Waarom ging het helemaal mis? Waarom groeide er alleen maar bocht en verdroogde de grond? God klaagt. Hoe had ik het anders kunnen doen? Is het te veel eer dat ik jullie uit de slavernij haalde en tot vrije mensen maakte?

Hoe moeilijk is het, vrij te zijn en betrokken op de ander? Hoe moeilijk onafhankelijk te zijn en oprecht solidair met de aarde waarop je mag wonen? Soms zie je het en dan ontstaan er parabels van het koninkrijk. Ook hier in de kerk. De viering van het honderd jarig bestaan was een uitdrukking van de weigering om zich neer te leggen bij de waan van de dag. ‘Uw koninkrijk kome’ bidden wij. Dat is: door alle rollen en posities heen de menselijkheid in elkaar zien en erkennen. Dat is de juiste voorwaarde om met elkaar een mooie wijngaard en een schitterend leven op te bouwen.

VOORBEDE

Bidden wij tot God de goede wijngaardenier:

Voor onze wereld die als een wijngaard aan ons is toevertrouwd:

Dat wij op zorgzame wijze omgaan met de schepping,

Dat wij de vruchten der aarde op een eerlijke manier verdelen;

Laat ons zingend bidden

Laten we bidden om aandacht en inzet,

Dat wij oog en oor hebben voor wat in onze wereld en tussen ons gebeurt;

Vervul ons met kracht en vreugde om het komen van Uw koninkrijk;

Laat ons zingend bidden

Laten wij bidden voor de dertien tieners van onze parochie Heilige Stefanus,

die deze zondag het vormsel ontvangen;

dat zij het vuur van de heilige Geest mogen ervaren en levende stenen zullen zijn voor de opbouw van de Kerk in Nijmegen.

Laat ons zingend bidden